

AL SINDIC DE GREUGES

Davant el Síndic de Greuges compareixen i en relació amb la queixa de referència núm. 080375

M A N I F E S T E N

QUE amb data 7 de juliol de 2008 hem rebut escrit de la Sindicatura de Greuges amb registre d'eixida núm 10.781 i data 30 de juny de 2007, amb el qual se'ns remet informe de Director General de RTVV en relació amb la nostra queixa i se'ns demana l'aportació d'al·legacions.

I en base a tot això, presenten les següents

A L · L E G A C I O N S

PRIMERA.- Que la direcció general ha estat incapaç de rebatre cap de les queixes plantejades i ben documentades que aportarem en el nostre

escrit de 19 de febrer. Es tracta d'una sèrie de manifestacions de part, sense aportació de cap prova.

SEGONA.- Al primer paràgraf del seu informe a la Sindicatura de Comptes, el Director General de RTVV manifesta que “els puc assegurar que el grup RTVV aconsegueix amb tot allò que estableix la Constitució, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, la Llei 7/1984, de 4 de juliol, de creació de RTVV i tota la normativa aplicable”. Aquesta afirmació és una manifestació de part, sense aportació de cap prova, no contribuint en absolut a rebatre el manifestat a l'escrit de queixa.

TERCERA.- Al segon paràgraf del seu escrit, el Director General manifesta que “el nostre ferm compromís amb la llibertat d'expressió i de crítica i amb el dret bàsic dels ciutadans a la informació es reflecteix en la programació i en la nostra inversió en els millors equips humans i tècnics, i en la inversió en formació que dignifica el treball informatiu i millora la qualitat dels continguts”. Sobre aquestes manifestacions cal considerar:

- a) sobre la llibertat d'expressió i de crítica i el dret bàsic dels ciutadans a la informació suposadament reflectida a la programació, cal dir el mateix que hem exposat a l'al·legació primera: es tracta de manifestacions de part sense aportació de cap prova.
- b) Sobre la inversió en recursos humans i tècnics, és evident que aquesta no és prova de compliment dels principis constitucionals i estatutaris relatius al dret de la informació; només és el que expressa: una manifestació del fet que es destinen recursos a mitjans tècnics i humans. No podia ser d'una altra manera, independentment del respecte als principis constitucionals.
- c) Sobre la inversió en formació, manifestem que no en tenim coneixement i que, en tot cas, tampoc no seria prova de compliment dels principis constitucionals i estatutaris relatius al dret de la informació.

QUARTA.- El paràgraf tercer de l'informe del Director General ("El grup RTVV ofereix un servici públic de qualitat, amb una oferta ampla i variada per tal de satisfer tots els públics i afavorir la cohesió social i el pluralisme que enriqueix la societat valenciana, mitjançant la programació de Canal 9, Punt 2, TVVi, RAV, Si Ràdio i totes les webs del grup. Un ventall de continguts i informacions de qualitat que es veuran potenciats amb la posada en marxa de la TDT") manté el nivell dels anteriors: es tracta de manifestacions de part, sense aportació de cap prova. En tot cas, la mera programació i emissió de milers de hores de televisió i de ràdio no és prova, per ella mateixa, de compliment dels principis constitucionals i estatutaris relatius al dret de la informació.

CINQUENA.- Al quart paràgraf del seu informe, el Director General de RTVV manifesta que "Televisió Valenciana, a través de la seua oferta de canals, ofereix continguts d'informació útil, de debat, entreteniment de qualitat, ficció de producció pròpia i en valencià i ha fomentat el sector audiovisual valencià. El grup RTVV sempre manté tota la legislació, molt especialment la Constitució, l'Estatut d'Autonomia i la Lei de Creació com a referència de la seua actuació i com a marc de la seua política de programació i d'emissió. De fet, hem augmentat les hores dedicades a la informació, diària i no diària, a les retransmissions esportives i els documentals. També hem apostat per la innovació, les produccions d'entreteniment de qualitat i la ficció". Sobre aquestes manifestacions cal dir:

- a) continuen sent manifestació de part, sense aportació de cap prova.
- b) La mera emissió d'informació i fins i tot, l'augment de les hores hi dedicades, no és prova del compliment dels principis constitucionals i estatutaris relatius al dret de la informació.
- c) Que RTVV, mitjançant les seues emissores ofereisca informació, entreteniment i ficció no es prova de respecte als principis constitucionals i estatutaris; senzillament és el mínim que se li pot

exigir per al compliment de les seues finalitats: que emeta alguna cosa.

- d) El foment del sector audiovisual valencià no és prova del compliment dels principis constitucionals i estatutaris relatius al dret de la informació.

SISENA.- AL quint paràgraf del seu informe, el Director General es limita a copiar l'article 2 de la Llei 7/1984 i a manifestar que "La nostra oferta de programació s'ajusta completament a allò que s'estableix" en l'esmentat article. Novament, una manifestació de part sense aportació de cap prova.

SETENA.- Diu el director general de RTVV que "Com saben perfectament les diverses seccions sindicals del grup RTVV, l'Ens Públic compta amb professionals de gran nivell que respecten escrupolosament la legislació vigent i que s'esforcen per oferir, ta com assenyala l'article quart de l'Estatut de la Redacció, uns informatius "veraços, imparcials i objectius, defensors de la democràcia pluralista, i assumeixen el compromís de salvaguardar l'ordre democràtic i legal establert en la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana". Sobre aquestes afirmacions, manifestem:

- a) Com tota la resta de l'informe, continuen sent manifestacions de part, sense cap aportació de proves.
- b) Les seccions sindicals saben que a RTVV hi ha professionals d'una altíssima qualificació i que tenen la voluntat de complir la Constitució i les lleis. Però no són eixos professionals els responsables d'elegir els continguts dels diversos programes, especialment els informatius, de RTVV. Més encara, és inadmissible intentar carregar sobre les esquenes dels treballadors la responsabilitat de la manipulació que denunciem i que únicament correspon a la Direcció General. És el director general, a través dels directors de TVV i de RAV, i de tots els seus càrrecs intermedis, per ells nomenats, els responsables del disseny i del contingut de la programació. Els professionals en general i els periodistes en

particular, són responsables de la informació per ells elaborada fins que arriba a l'equip directiu d'informatius, que té la capacitat de decidir sobre els continguts que s'emeten i, el que és més important, sobre els continguts que no s'emeten o s'oculten. El fet de comptar amb professionals de gran nivell, com així és, no pot impedir la decisió d'ocultar notícies rellevants i fonamentals per a garantir el pluralisme, perquè eixa decisió no és dels professionals, sinó de l'equip directiu del Director General. A més a més, a RTVV s'ha produït durant els últims anys un desplaçament de professionals d'uns llocs de treball a d'altres, en un procés que els sindicats de RTVV hem denunciat reiteradament per tractar-se d'una marginació professional produïda com a reacció a la voluntat dels treballadors de elaborar la informació amb criteris professionals i no com un instrument al servei d'interessos polítics.

- c) No podem entendre la referència que fa el Director General a l'Estatut de Redacció com una mena de garantia d'uns informatius verços, imparcials i objectius. En aquest sentit, l'Estatut de Redacció ha esdevingut inaplicable, fonamentalment perquè els Comitès de Redacció no existeixen des de fa cinc anys, en bona part per les pressions de la direcció. L' estatut de redacció ni s'observa ni s'aplica.

VUITENA.- En l'últim paràgraf del seu informe, el Director General de RTVV manifesta que "RTVV, com a servici de radiotelevisió pública garanteix els drets dels espectadors i dels oients, la independència de les notícies, el rigor informatiu, la distinció entre gèneres d'informació i gèneres d'opinió, el dret a comunicar o rebre lliurement informació veraç i el dret a expressar indifondre lliurement els pensaments, idees i opinions. Des de RTVV som conscients que la informació és un dret social, ta com es desprén de la Declaració Universal dels Drets Humans i, encara que ens trobem en un món canviant on podem aparèixer clarobscurs sobre els drets i deures informatius, RTVV es compromet amb els valors de veracitat, justícia, llibertat i responsabilitat". De nou,

aquestes paraules del director general no són més que una manifestació de part, sense cap prova que vinga a rebatre tot el que exposarem a la nostra queixa.

NOVENA.- És fonamental constatar que l'escrit del Director General a la Sindicatura de Greuges, a banda de ser tot un seguit de manifestacions de part sense cap prova, evita respondre a la nostra manifestació de la no observació del principi de la rellevància de la informació, principi que si no és explícit a la Constitució, sí és un principi constitucional de manera implícita, doncs és obvi que donar nombroses informacions amb la pretensió de que es tracta de notícies, ni garanteix que eixes informacions siguin notícies ni es garanteix que s'està donant la informació rellevant, que és la que la ciutadania necessita constitucionalment per poder participar lliurement en els processos de conformació de la voluntat política. Per assegurar el compliment dels principis de veracitat i pluralitat cal donar especial i prioritària importància a la informació rellevant, com han exposat experts constitucionalistes i com és criteri reiterat del Tribunal Constitucional a l'hora de discernir què és i que no és informació protegida per la Constitució com a valor superior a d'altres drets, fins i tot fonamentals. És en aquest àmbit, el de l'ocultació de la informació rellevant, on es situa, d'acord amb l'exposat a la nostra queixa, l'incompliment de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia per part del Director General de RTVV. I és precisament d'això, de la ocultació de la informació rellevant, del que no es dona a TVV ni a RAV, dels "silencis", del que no aporta res el Director General de RTVV en el seu informe.

DÈCIMA.- Els casos d'ocultació d'informació rellevant, o d'ocultació d'elements rellevants en informacions emeses, són molt nombrosos. Alguns d'ells els exposem en els informes que hem lliurat, i als que lliurem amb aquest escrit, a la Sindicatura de Greuges. Sobre eixos casos concrets hi ha àmbit d'investigació per a la Sindicatura de Greuges. Però, a més, exposem a la Sindicatura de Greuges la possibilitat d'investigació

que li dona l'article 19.2 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, que estableix: ***“Durant la fase de comprovació i investigació d'una queixa o en els expedients iniciats d'ofici, el Síndic de Greuges, els seus Adjunts o la persona en qui delegue, podrà fer acte de presència en qualsevol centre de l'administració Pública, dependent d'aquesta o efecte a un servei públic, per a comprovar les dades que considere convenientes, realitzar les entrevistes personals pertinents o procedir a l'estudi dels expedients i documentació necessària”***.

ONZENA.- Com a cas concret de falta de respecte de la neutralitat, pluralitat i veracitat que correspon a un mitjà públic de comunicació, i es pronuncia de manera contundent a favor d'una opció política i en contra d'una altra, reiterem l'esment de l'anunci (o “promo” en terminologia professional”) del programa de Canal 9 “Parlem clar” emés poc després de la mitjanit de dia 13 de febrer de 2007, i que es va aportar com a prova en l'escrit de queixa presentat a la Sindicatura de Greuges el passat 19 de febrer. En l'esmentat anunci, la presentadora del programa, Manuela Rius, proclama textualment, sense fer atribució a tercers del que diu, el següent:

“Buenas noches. El Partido Popular ha lanzado una nueva propuesta electoral que al parecer cala hondo en la sociedad española: regular la inmigración, cumplir las leyes españolas, respetar las costumbres, asumir los valores que hoy conforman nuestra cultura y tener los mismos derechos y obligaciones que un ciudadano español. Y esto, parece ser, ha crispado al gobierno socialista que ha reaccionado de forma sorprendente.

Es una propuesta similar a la que existe en muchos países de la Unión Europea como Francia con Sarkozy o el Reino Unido con Blair. Por tanto, y como nos parece a muchos, ni son normas excluyentes, ni restringe derechos, ni mucho

menos, menuda barbaridad, es xenofobia. Esto es, sencillamente, respetar las leyes, integrarse en unas costumbres y aceptar unos valores. ¿O hay alguien que crea lo contrario? Uno puede atribuir la reacción del gobierno socialista a su propia falta de respuesta. ¿O no? De todas formas esta parece ser la tónica de la campaña electoral: una oposición que enarbola propuestas de gobierno y un gobierno que se dedica a demolerlas con argumentos propios de una oposición sin ideas. Para colmo el Tribunal Supremo ha frenado en seco las repentinas prisas gubernamentales por ilegalizar ANV y el PCTV poniendo en evidencia el carácter oportunista de esta urgente iniciativa. La justicia es algo serio, bien ilegalizados están los cómplices de ETA, pero en un estado de derecho, es tan importante respetar las formas democráticas como ajustarse a ellas en tiempo y forma; y estos dos últimos conceptos, por lo que parece, no han sido tenidos muy en cuenta por quien ostentaba la responsabilidad de impedir la presencia de colaboradores de terroristas en las instituciones.

Y otro tema de debate en nuestro programa de hoy, el apoyo que un grupo de cantantes y actores ha otorgado a los candidatos políticos aunque solo en este país ha ocurrido que acompañen esta legítima manifestación de preferencias con insultos a la oposición. Los artistas de la ceja han hecho suya la principal estrategia de lanzarse a degüello del Partido Popular. ¿Tendrá algo que ver el canon digital, las subvenciones?

Por cierto, ¿los acordes de defender la alegría va dirigida también a las listas del paro al endeudamiento de las familias, al aumento de la inflación? Es decir, va dirigida a toda la sociedad española que según las encuestas opina que aumentan las dificultades para llegar a final de mes? ¿

O es sólo un canto a sus propios intérpretes? Temas para el debate en unos momentos en Parlem Clar”

Aquestes paraules, que de manera clara i contundent fan costat a una determinada opció política, no es corresponen amb la neutralitat i la pluralitat que ha d'observar una televisió pública.

Sobre aquest cas concret el Director General no s'ha pronunciat en el seu informe a la Sindicatura de Greuges.

DOTZENA.- Com exposàvem a la nostra queixa, una altra prova de la falta de respecte de la pluralitat i de la defensa oberta d'una opció política en contra d'una altra és la difusió, en l'informatiu de 16 de febrer passat, a l'informatiu Notícies 9 de les 14.00, de les següents afirmacions, que arrepleguen textualment i que aportarem en el els discos DVD que adjuntarem a la queixa, presentades com a informació i no com a opinió, i no posades en boca de cap persona que no siga la presentadora del programa:

“Últim cap de setmana d'una precampanya electoral que está al roig viu. El líder de l'oposició continua fent propostes per a resoldre els problemes reals de les persones”

“I el president del govern, disposat a crear tensió i a dramatitzar, segons va confessar en televisió, ha participat hui en un míting a l'Hospitalet del Llobregat”.

S'afirma que el president del govern ha confessat que està disposat a crear tensió i a dramatitzar, cosa que no queda demostrada a la informació i que no es correspon amb la veritat.

El contingut pretesament informatiu no respon, de cap manera, al que ha estat reiteradament considerat pel Tribunal Constitucional com a

“reportage neutral” i és, de forma palesa, una falta de respecte als principis constitucionals de pluralitat i veracitat en la informació.

Sobre aquest cas concret, el Director General tampoc no dona cap explicació al seu informe.

TRETZENA.– Un cas concret de falta de respecte del principi de la rellevància de la informació, que exposarem a la nostra queixa, tampoc no ha tingut resposta en l’informe del Director General de RTVV: es tracta de la pretesa notícia que és donada el dia 4 de febrer en l’informatiu Notícies 9 del migdia, arreplegada en els discos DVD que adjuntarem a la queixa, referida a la visita a l’Albufera el dia 4 de febrer d’enguany, de l’alcaldessa de València. El dia anterior, la cap de llista del PSOE per la província de València a les eleccions generals del març passat havia visitat l’Albufera, on va fer declaracions sobre les propostes i consideracions del seu partit per al lloc. La pretesa informació (“pretesa” perquè al nostre parer no és informació) sobre la visita de l’alcaldessa de València està formada per un text que llegeix la presentadora de l’informatiu i unes declaracions de l’alcaldessa. El text que llegeix la presentadora és aquest:

“L’alcaldessa ha criticat l’ús que fa la vicepresidenta de les institucions”

I a continuació s’emet la següent declaració de l’alcaldessa:

“Qué tiene que hacer? Pues buscar excusas, institucionales ayer, para salir en la foto, porque su campaña es solamente de fotografía, busca solamente el impacto o la proyección que pueda tener una cámara de televisión o una fotografía”

L’obligació d’oferir informació rellevant s’incompleix donant talls de veu com el referit. No es pot considerar que estem davant una cita que

responga al conegut com a “reportatge neutral”, perquè no ho és el tall de veu de l'alcaldeessa si no es dona a l'al·ludida la possibilitat de respondre a l'acusació. Presentàrem aquesta pretesa informació com un exemple del que és habitual a TVV, SA, i no com un cas aïllat.

Reiterem que el Director General de RTVV tampoc no ha donat resposta a aquest cas de tractament informatiu contrari als principis constitucionals.

CATORZENA.– Una altra prova de l'activitat de la Direcció de RTVV que incompleix els principis constitucionals i de l'Estatut d'Autonomia és l'ocultació sistemàtica de l'activitat i de les propostes de la tercera força parlamentària de la Comunitat Valenciana, Esquerra Unida, també representada a les Corts Generals, exclosa de manera pràcticament absoluta dels programes informatius de TVV, S.A., tal com es constata als discs DVD que s'adjuntàren. Els principis constitucionals i estatutaris de pluralitat i veracitat en la informació dels mitjans públics exigeixen que s'informe de les propostes i les activitats de l'esmentada tercera força política, silenciada a TVV, SA.

Sobre aquest cas d'ocultació el Director General de RTVV tampoc no dona cap explicació al seu informe.

QUIZENA.– Al nostre escrit de queixa exposàvem que la falta de pluralisme i de respecte del dret d'accés també és permanent a Ràdio Nou. Un cas remarcable fou el del programa d'informació política “Seu parlamentària”. Des del 27 de gener, Ràdio Nou emet cada diumenge un programa de mitja hora sobre informació parlamentària. Fins la data de la presentació de la queixa s'havien emès quatre edicions, i l'únic polític que havia aparegut en totes elles, sense excepció, i sempre amb talls de veu, fou el cap de llista del PP per la circumscripció de València a les eleccions generals, Esteban González Pons. Diumenge, 27 de gener, González Pons criticava els socialistes per no votar el candidat del PP a nou Síndic de Greuges. Diumenge, 3 de febrer, González Pons contestava les crítiques del síndic socialista, Angel Luna, sobre la inactivitat

parlamentària de les Corts. Diumenge, 10 de febrer, González Pons era una de les veus encarregades d'explicar que **“el PP és l'única garantia de que l'aigua que falta vinga a la nostra comunitat”**. I diumenge, 17 de febrer, l'últim abans de l'inici oficial de la campanya electoral, **Seu Parlamentària** dedica vuit minuts a Esteban González Pons, sobre el qual s'ofereix un perfil personal i polític i una entrevista.

Sobre aquest cas continuat de falta de pluralitat, el Director General de RTVV tampoc no ha manifestat res al seu informe.

SETZENA.- Als informes presentats amb els nostres escrits de 19 de febrer i de 10 d'abril afegim ara la següent documentació complementària:

- a) Els sis informes anuals que de 1997 a 2003 va elaborar el comitè de redacció de TVV, que s'adjunten com a document 1 en suport DVD.
- b) 21 informes elaborats els anys 2004, 2005 i 2007 per diverses seccions sindicals de RTVV, informes que s'aporten com a DOCUMENT 2 en suport DVD.

Per l'exposat,

AL SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA DEMANEN QUE per rebut aquest escrit tinga per PRESENTADES aquestes al·legacions i tenint-les en consideració continue la tramitació de la nostra queixa dins de l'establert normativament, i que es demane un nou informe a la Direcció General de RTVV que done resposta a allò exposat en le nostra queixa i que cas de no fer-ho, la Sindicatura de Greuges aplique allò previst a l'article 24 de la Llei 11/1998.

A Burjassot, a catorze de juliol de dos mil vuit.